

Confrontatie met camerabeelden

De politie filmt dronken minderjarige jongeren op het moment dat ze worden aangehouden wegens openbare dronkenschap en/of in combinatie met overlast of andere strafbare feiten. De politie gebruikt deze camerabeelden als feedback naar de jongeren en hun ouders. Kort na het delict wordt de jongere met zijn of haar ouders uitgenodigd om de camerabeelden terug te kijken en te bespreken in een confrontatiegesprek. Het doel van dit vrijwillige gesprek is om jongeren en ouders bewust te maken van de risico's van het vertoonde gedrag en om herhaling van alcoholmisbruik te voorkomen.

DOEL EN DOELGROEP

Doelstelling:

Het doel van project De Confrontatie is minderjarige jongeren en hun ouders bewust te maken van de risico's van (overmatig) alcoholgebruik in het publieke domein en om herhaling van alcoholmisbruik te voorkomen.

Doelgroep:

De doelgroep zijn minderjarigen die (overmatig) alcohol gebruiken, in het bijzonder 18-minners die aangehouden worden voor openbare dronkenschap.

WERKZAME BESTANDDELEN

De volgende elementen maken dat dit een veelbelovende aanpak is tegen alcoholmisbruik:

- Het tonen van de camerabeelden in combinatie met feedback over veiligheidsrisico's;
- De aanwezigheid van de ouders bij het gesprek.

PROBLEEMANALYSE EN CONTEXT

In de volgende situatie kan de Confrontatie worden ingezet:

- Onder het uitgaanspubliek zijn (veel) minderjarigen die alcohol gebruiken.

- Er is regelmatig sprake van openbare dronkenschap van minderjarigen op straat.
- Dronken jongeren lopen of verhogen veiligheidsrisico's zoals het plegen van vernielingen of geweld, rijden onder invloed en slachtofferschap beroving of ongewenste seksuele ervaringen.

De Confrontatie kan worden ingezet als er voldoende handhavers zijn in het uitgaansleven die regelmatig openbare dronkenschap bij minderjarigen constateren. Deze handhavers zijn bovendien uitgerust met camera's (helmcamera, bodycam).

AANVULLENDE MAATREGELEN

De volgende maatregelen moeten gelijktijdig met project De Confrontatie uitgevoerd worden:

- **Politietoezicht:** er moet voldoende politie aanwezig zijn in uitgaansleven om dronkenschap onder minderjarigen te signaleren en te verbaliseren.
- **Alcoholbeleid:** project de Confrontatie moet onderdeel zijn van het alcoholbeleid in een gemeente.
- **Halt-straft alcohol:** na aanhouding geeft de politie de keuze voor een boete of een Halt-straft. *Daarnaast* wordt vrijwillige deelname aan project De Confrontatie aangeboden. Het project vervangt de Halt-straft alcohol dus niet.

Eventueel kunnen de volgende maatregelen uitgevoerd worden om het effect te versterken:

- **Sus-teams** en **horecastewards:** zij kunnen de politie helpen met signaleren en hen waarschuwen op het moment dat er sprake is van dronken minderjarige jongeren.

RESULTATEN

Te verwachten effecten

- De jongere en zijn of haar ouders zijn zich bewust van (de risico's van) het gedrag van de jongere.
- De jongere en de ouders passen hun gedrag aan, waardoor het alcoholmisbruik afneemt.

versie
Augustus 2016

Bewijs en onderzoek/evaluatie

Het Trimbos-instituut heeft project De Confrontatie in Amersfoort in 2016 geëvalueerd. Daarvoor hebben ze 12 jongeren die hebben deelgenomen aan het project, en hun ouders, geïnterviewd over hun ervaringen en eventuele veranderingen in hun gedrag.

Minderjarigen:

- Veel jongeren zijn zich (mede) door het confrontatiegesprek bewust geworden van de impact van hun alcoholgebruik en de mogelijke risico's die eraan kleven. Daarnaast zagen veel jongeren in dat ze de oorzaak van het ongewenste gedrag bij zichzelf moesten zoeken. Jongeren schaamden zich voor hun gedrag, wat betekent dat ze zich bewust zijn dat hun gedrag tijdens het incident niet normaal was.
- Van de 12 minderjarigen gaven er 8 aan dat ze na het confrontatiegesprek minder zijn gaan drinken. Twee van deze jongeren zijn zelfs gestopt met drinken. Daarnaast gaven jongeren ook aan dat ze anders zijn gaan drinken om te voorkomen dat ze weer zo dronken worden: geen sterke drank meer, lager drinktempo en niet meer 'van alles door elkaar drinken'. Mede door de bewustwording en het aangepaste gedrag, schatten 8 jongeren (van de 12) en 8 ouders (van de 11) de kans op herhaling op 'redelijk klein' tot 'heel klein'.

Ouders:

- Ouders gaven aan dat ze door de Confrontatie inzien wat de effecten van het dronken gedrag van hun kind zijn.
- De meeste ouders gaven aan dat ze niet op een andere manier omgaan met hun kind sinds het confrontatiegesprek. De meesten hebben hun kind geen strengere regels opgelegd, omdat ze niet geloven dat regels het gewenste effect hebben. De ouders die wel regels hebben gesteld, richtten zich met name op uitgaansgedrag (minder vaak, eerder thuis en alleen met vrienden). De uitzondering hierop zijn twee ouders die hun kind hebben verboden om alcohol te drinken en in vier gevallen mag het kind geen sterke drank meer drinken. Toch lijken jongeren anders te denken over het gedrag van hun ouders. De meeste jongeren gaven aan dat hun ouders zich anders gingen gedragen na de Confrontatie: het uitten van hun zorgen en het stellen van strengere regels

rondom alcoholgebruik. Zij ervaren het gedrag van hun ouders blijkbaar anders dan hun ouders.

Hoe kun je het effect meten?

De effecten zijn vooral goed meetbaar als de doelstellingen SMART zijn geformuleerd. Bij de Confrontatie gaat het daarbij om:

- Het bewustzijn van de risico's van alcoholgebruik onder jongeren en ouders voorafgaand aan en na de inzet van de Confrontatie.
- De houding en het gedrag van jongeren en ouders jegens alcoholgebruik door jongeren, voorafgaand aan en na de inzet van de Confrontatie.

Neveneffecten

Bij sommige jongeren en ouders kan er verwarring ontstaan over het verschil tussen De Confrontatie en de Halt-straf alcohol. De aanpak verschilt echter wezenlijk. De Confrontatie is een project om bewustwording te vergroten. Een Halt-straf is een alternatieve straf op de reguliere afdoening voor jeugdige first offenders. De Confrontatie volgt zo spoedig mogelijk na het incident, wordt uitgevoerd door de politie en richt zich op bewustwording van veiligheidsrisico's. De Confrontatie vervangt de Halt-straf dus niet. Dit moet goed duidelijk gemaakt worden door de betrokken politie.

Hulpmiddelen en instructies

Het Trimbos-onderzoek naar project De Confrontatie uit 2016 bestaat o.a. uit een uitvoerig beschreven werkwijze. Deze beschrijving is op basis van de praktijk in Amersfoort waar het project is bedacht en ontwikkeld. In Bergen op Zoom is men ook met de Confrontatie gaan werken.

Kwaliteitsborging

Door middel van een evaluatie kan de kwaliteit van de uitvoering en het effect van de Confrontatie bepaald worden.